

به مناسبت سالروز احمدشاه بابا: آغاز یک پروژه تحقیقی جدید

در حالی که افغان‌ها در سراسر جهان سالروز احمدشاه بابا، معمار حاکمیت ملی و دولت ساز معاصر را گرامی می‌دارند، وظیفه ما به عنوان محققین این است که نگاهی عمیق تر به بنیاد های حکومتداری او داشته باشیم.

در پی بحث های اخیر پیرامون محل زادگاه بابا (محبیب رحیمی)، به عنوان رئیس انجمن تاریخ افغانستان تأکید می‌کنم که این گونه مباحث، ناشی از درک محدود جغرافیایی امروزی از واقعیت های قرن هیجدهم است. مشروعیت پادشاهی احمد شاه بابا در نسب سدوزایی- ابدالی او ریشه داشت، نه در محل تصادفی تولدش. اگر ملتان به عنوان محل تولد مطرح می‌شود، باید به یاد داشت که ملتان در آن زمان یکی از حوزه های حیاتی نفوذ افغان‌های ابدالی بود. تولد یک شهزاده سدوزایی در ملتان، هیچ خللی به هویت افغانی او وارد نمی‌کند، همان گونه که در تاریخ جهان، بسیاری از پادشاهان بزرگ در قلمروهای وسیع تحت حاکمیت خود دیده به جهان گشوده‌اند. تمرکز ما باید بر نبوغ سیاسی او و بنیادهای دولت سازی اش باشد؛ ساختارهایی که او از تجربه‌های تاریخی امپراتوری‌های پیشین در منطقه به ارث برده و آن‌ها را تکمیل کرده بود. به همین مناسبت، از طرف انجمن تاریخ افغانستان، آغاز یک پروژه تحقیقاتی بزرگ را اعلام می‌داریم:

« اقتدار افغان: تکامل دولت سازی در سده‌های میانه و میراث افغان‌ها در هند ».

هدف ما این است که نشان دهیم دولت های میرویس خان و احمد شاه بابا، تصادف های تاریخی نبودند؛ بلکه ثمره هفت قرن تجربه سیاسی بودند که از غزنویان و غوریان آغاز شده و در تشکیلات اداری لودیان و سوریان به کمال رسیده بود. ما بر آنیم تا با عبور از بحث های خرافی و حاشیه‌یی، روایتی مستند و علمی از سیر تکامل دولت سازی در تاریخ افغانستان ارائه دهیم و این داستان را به عنوان یک گام بلند علمی به ثبت برسانیم.